

ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ

Οι περί Αποβλήτων

(Διαχείριση Δημοτικών Αποβλήτων από τις Αρχές
Τοπικής Αυτοδιοίκησης) Κανονισμοί

ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ

- Το αρχικό προσχέδιο των Κανονισμών τέθηκε σε διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης το **Δεκέμβριο του 2018**.
- Λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις που υποβλήθηκαν, πραγματοποιήθηκαν **συναντήσεις με την Ένωση Δήμων και Ένωση Κοινοτήτων** με στόχο τη διαμόρφωση των Κανονισμών με τρόπο ώστε να καταστεί δυνατή η αποτελεσματικότερη εφαρμογή τους στην βάση των ακόλουθων παραμέτρων:
 - Ανάγκη **απλοποίησης** των Κανονισμών, ειδικά όσον αφορά την εκπόνηση των Τοπικών Σχεδίων Δράσης

ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ

- **Σύνδεση** των Κανονισμών με τον περί Δήμων και τον περί Κοινοτήτων Νόμο και διαχωρισμός αρμοδιοτήτων:
 - Οι **υποχρεώσεις των τοπικών αρχών** θα καθορίζονται μέσα από τους Κανονισμούς που συζητούνται σήμερα
 - Οι **υποχρεώσεις των δημοτών** αποτελούν αρμοδιότητα των τοπικών αρχών και ενδείκνυται να καθορίζονται μέσω **Κανονισμών και δημόσιων γνωστοποιήσεων** κάτω από τον περί Δήμων και τον περί Κοινοτήτων Νόμο
- Διασφάλιση της εύρυθμης **συνεργασίας** των **τοπικών αρχών** και των **συστημάτων** διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού
- Δυνατότητα **εποπτείας και επιβολής** από τις τοπικές αρχές σύμφωνα με τις διαδικασίες παράβασης του περί Αποβλήτων Νόμου

ΣΚΟΠΟΣ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ

Σκοπός των Κανονισμών είναι ο καθορισμός της υποχρέωσης των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης για λήψη των μέτρων που απαιτούνται για:

- την πρόληψη της δημιουργίας απόβλητων, και
 - την ορθολογική διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων στη βάση της ιεράρχησης των αποβλήτων.
- ➔ **Στόχος:** Η συμβολή των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης στην επίτευξη των στόχων για χωριστή συλλογή, επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση των δημοτικών αποβλήτων και στην υλοποίηση των μέτρων του Σχεδίου Διαχείρισης Δημοτικών Αποβλήτων και του Προγράμματος Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

Οι Κανονισμοί καθορίζουν υποχρεώσεις για:

- Την εκπόνηση **Τοπικών Σχεδίων Δράσης** για την πρόληψη της δημιουργίας και τη διαχείρισης των δημοτικών αποβλήτων (Μέρος II)
- Την εγκαθίδρυση **συστήματος διαλογής στην πηγή και χωριστής συλλογής** για τα δημοτικά απόβλητα (Μέρος III)
- Την εφαρμογή **συστήματος Πληρώνω Όσο Πετώ** (Μέρος IV).

ΜΕΡΟΣ II: ΤΟΠΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΔΡΑΣΗΣ

- Το αργότερο μέχρι τις **31 Δεκεμβρίου 2022**, οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης εκπονούν είτε ξεχωριστά είτε συλλογικά σε επίπεδο συμπλέγματος εξαετές **Τοπικό Σχέδιο Δράσης** για την πρόληψη της δημιουργίας και τη διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων στα διοικητικά τους όρια, το οποίο οφείλουν να εφαρμόζουν.
- Σκοπός των Τοπικών Σχεδίων Δράσης είναι **ο καθορισμός και η εφαρμογή μέτρων και δράσεων σε τοπικό επίπεδο** από τις τοπικές αρχές για την πρόληψη της δημιουργίας και την ορθολογική διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων.

ΜΕΡΟΣ II: ΤΟΠΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΔΡΑΣΗΣ

- Το Τοπικό Σχέδιο Δράσης θα αποτελείται από :
 - Το **τοπικό πρόγραμμα πρόληψης** δημιουργίας δημοτικών αποβλήτων και
 - Το **τοπικό σχέδιο διαχείρισης** δημοτικών αποβλήτων.
- Το Τοπικό Σχέδιο Δράσης θα εκπονείται στη βάση των μέτρων που περιλαμβάνονται στο **Σχέδιο Διαχείρισης Δημοτικών Αποβλήτων** και το **Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων** που βρίσκονται σε ισχύ και θα περιλαμβάνει τουλάχιστον τα μέτρα που καθορίζονται στο **Παράρτημα** των Κανονισμών.
- Το Τοπικό Σχέδιο Δράσης τίθεται σε ισχύ με **απόφαση του Συμβουλίου** της αρχής τοπικής αυτοδιοίκησης.

ΜΕΡΟΣ II: ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΟΥ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ

- Η χρονική περίοδος για υιοθέτηση των Τοπικών Σχεδίων Δράσης έχει **παραταθεί μέχρι το τέλος του 2022** ώστε να συνάδει με την αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Δημοτικών Αποβλήτων και του Προγράμματος Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων και να δοθεί επαρκής χρόνος για την εκπόνηση τους.
- Ο **καθορισμός των μέτρων και δράσεων** των Τοπικών Σχεδίων Δράσης θα **εναπόκειται στις τοπικές αρχές** λαμβάνοντας υπόψη τις τοπικές συνθήκες.
- Δεν προνοείται η ετοιμασία Πρότυπου Σχεδίου Δράσης. Τα ελάχιστα μέτρα που πρέπει να περιλαμβάνονται καθορίζονται στο Παράρτημα, δίνοντας την **ευελιξία στις τοπικές αρχές** να καθορίσουν τις προτεραιότητες και τις δράσεις τους.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ: ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΟΥ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ

- Οι διαδικασίες διαβούλευσης με το κοινό έχουν **απλοποιηθεί** και εναπόκειται στις τοπικές αρχές να διασφαλίσουν την έγκαιρη ενημέρωση και συμμετοχή του κοινού στην εκπόνηση των Τοπικών Σχεδίων Δράσης.
- Οι διαδικασίες **έγκρισης** των Τοπικών Σχεδίων Δράσης έχουν **απλουστευθεί** και δεν απαιτείται η εκ των προτέρων έγκριση του Τμήματος Περιβάλλοντος. Το Σχέδιο κατατίθεται στο Τμήμα Περιβάλλοντος το οποίο δύναται να υποβάλει απόψεις σε περίπτωση που παρατηρηθούν ελλείψεις.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ: ΔΙΑΛΟΓΗ ΣΤΗΝ ΠΗΓΗ, ΧΩΡΙΣΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑ

- Οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης υποχρεούνται να **εγκαθιδρύσουν** είτε ξεχωριστά είτε συλλογικά σε επίπεδο συμπλέγματος **σύστημα διαλογής στην πηγή και χωριστής συλλογής** για τις ακόλουθες κατηγορίες δημοτικών αποβλήτων:
 - Οργανικά απόβλητα (απόβλητα κουζίνας και απόβλητα κήπων και πάρκων)
 - Ανακυκλώσιμα ρεύματα (χαρτί, γυαλί, πλαστικό, μέταλλα)
 - Ξύλινες και συνθετικές συσκευασίες
 - Προϊόντα κλωστοϋφαντουργίας
 - Απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού
 - Μπαταρίες
 - Ογκώδη απόβλητα

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ: ΔΙΑΛΟΓΗ ΣΤΗΝ ΠΗΓΗ, ΧΩΡΙΣΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑ

- Οι **ελάχιστες προδιαγραφές** του συστήματος διαλογής στην πηγή και χωριστής συλλογής που θα εφαρμοστεί θα καθοριστούν με **Διάταγμα** του Υπουργού ΓΑΑΠ.
- Με το Διάταγμα θα ρυθμίζονται:
 - Οι ελάχιστες **τεχνικές προδιαγραφές** ή άλλες απαιτήσεις που πρέπει να τηρούνται για τη διαλογή στην πηγή και τη χωριστή συλλογή των δημοτικών αποβλήτων, όπως οι τεχνικές απαιτήσεις για κάδους, σακούλες ή/και αυτοκόλλητες ετικέτες που θα ισχύουν σε Παγκύπρια βάση, π.χ. τα υλικά, το χρώμα, το μέγεθος και οι σημάνσεις που θα ισχύουν για τη διαλογή.
 - Οι **κατηγορίες αποβλήτων** που δύναται να συλλέγονται στον ίδιο κάδο ή σακούλα.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ: ΔΙΑΛΟΓΗ ΣΤΗΝ ΠΗΓΗ, ΧΩΡΙΣΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑ

- Οι προδιαγραφές και περιπτώσεις εφαρμογής των **διαφορετικών τύπων συλλογής**, όπως για παράδειγμα συλλογή από πόρτα σε πόρτα ή προκαθορισμένα κεντρικά σημεία με χρήση κάδων, συμπιεστών, σακουλών, αυτοκόλλητων ετικετών κ.λπ.
- Οι βασικές ρυθμίσεις για τη χρήση **αυτοκόλλητων ειδοποιήσεων** σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης.
- Οι πρακτικές ρυθμίσεις που δύναται να εφαρμοστούν για αστικές και τουριστικές περιοχές, κοινότητες και συμπλέγματα και ορεινές ή απομακρυσμένες περιοχές.
- **Κατευθυντήριες οδηγίες** αναφορικά με τα συστήματα χωριστής συλλογής που θα εφαρμοστούν από τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ: ΔΙΑΛΟΓΗ ΣΤΗΝ ΠΗΓΗ, ΧΩΡΙΣΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑ

- Οι **λεπτομερείς ρυθμίσεις** για τη χωριστή συλλογή των δημοτικών αποβλήτων θα καθορίζονται από τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης μέσω **Κανονισμών και Γνωστοποιήσεων** που θα εκδίδονται **κάτω από τον περί Δήμων / περί Κοινοτήτων Νόμο**.
- Τα προγράμματα χωριστής συλλογής που θα εγκατασταθούν μπορούν να αποτελούνται από **συνδυασμό δικτύων συλλογής** από πόρτα σε πόρτα και από καθορισμένα σημεία συλλογής (π.χ. νησίδες, πράσινα σημεία).
- Για ρεύματα αποβλήτων τα οποία υπόκεινται σε διατάξεις που αφορούν τη **διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού** και τις υποχρεώσεις των παραγωγών για την εγκαθίδρυση και λειτουργία συστημάτων συλλογής, μεταφοράς και επεξεργασίας, **τα συστήματα θα πρέπει να συνεργάζονται με τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης** για την εφαρμογή των υποχρεώσεων τους.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ: ΔΙΑΛΟΓΗ ΣΤΗΝ ΠΗΓΗ, ΧΩΡΙΣΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑ

- Οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης θα οργανώνουν στα διοικητικά τους όρια τη συλλογή και μεταφορά των χωριστά διαλεχθέντων δημοτικών αποβλήτων και θα πρέπει να διευθετούν για την **παροχή των διευκολύνσεων** που απαιτούνται για τη διαλογή στην πηγή και συλλογή τους.
- Οι εργασίες συλλογής και μεταφοράς θα εκτελούνται με **ευθύνη της οικείας αρχής τοπικής αυτοδιοίκησης** είτε από την ίδια είτε από **συμβεβλημένους αδειούχους συλλέκτες και μεταφορείς**, καθώς και από παραγωγούς αποβλήτων μέσω **συστημάτων ευθύνης του παραγωγού** σύμφωνα με τις πρακτικές ρυθμίσεις που θα καθοριστούν.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ: ΔΙΑΛΟΓΗ ΣΤΗΝ ΠΗΓΗ, ΧΩΡΙΣΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑ

- Στην περίπτωση των **οργανικών αποβλήτων** οι εργασίες συλλογής και μεταφοράς θα πρέπει να εκτελούνται με **οχήματα κατάλληλα** για τη μεταφορά οργανικών αποβλήτων με **συχνότητα ανάλογη της αναγκαιότητας συλλογής** των εν λόγω αποβλήτων.
- Οι **κάτοχοι δημοτικών αποβλήτων** θα **υποχρεούνται να τα διαχωρίζουν στην πηγή** και να τα τοποθετούν για χωριστή συλλογή ή να τα μεταφέρουν σε καθορισμένα σημεία συλλογής σύμφωνα με τις προδιαγραφές που θα καθοριστούν και **απαγορεύεται να τα αναμιγνύουν με άλλα ρεύματα**, περιλαμβανομένων των μεικτών ή άλλων χωριστά διαλεχθέντων δημοτικών αποβλήτων.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ: ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΟΥ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ

- Οι **ελάχιστες τεχνικές προδιαγραφές** του συστήματος διαλογής στην πηγή και χωριστής συλλογής θα καθοριστούν μέσω **Διατάγματος** του Υπουργού ΓΑΑΠ.
- Οι Κανονισμοί καθορίζουν τις **υποχρεώσεις των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης** για την εγκαθίδρυση συστήματος διαλογής στην πηγή και χωριστής συλλογής και τη **βασική υποχρέωση των κατόχων** δημοτικών αποβλήτων για διαλογή στην πηγή.
- Οι **λεπτομερείς ρυθμίσεις** όσον αφορά τις **υποχρεώσεις των δημοτών** για διαλογή στην πηγή και χωριστή συλλογή και οι ρυθμίσεις που θα ισχύουν για διάφορους τύπους καταλυμάτων, κοινόχρηστους χώρους, δημόσιες εκδηλώσεις κ.λπ. θα καθορίζονται μέσω **Κανονισμών που θα εκδίδονται κάτω από τον περί Δήμων και τον περί Κοινοτήτων Νόμο.**

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ: ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΟΥ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ

- Οι **πρακτικές ρυθμίσεις** όσον αφορά τη **χωριστή συλλογή** θα καθορίζονται από τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης μέσω **δημόσιων γνωστοποιήσεων**.
- Με δημόσια γνωστοποίηση θα μπορούν να καθορίζονται:
 - Ο **τρόπος, η συχνότητα και οι χρόνοι συλλογής** των χωριστά συλλεγέντων αποβλήτων.
 - Ρυθμίσεις για τα **σημεία συλλογής**.
 - Ρυθμίσεις για **ειδικές περιπτώσεις** (π.χ. μεγάλα συγκροτήματα) με κατάλληλη προσαρμογή του χρόνου συλλογής, καθορισμού κεντρικών σημείων συλλογής, δυνατότητα κοινής συλλογής συγκεκριμένων ρευμάτων κ.λπ.
 - **Εξαιρέσεις** τύπων υποστατικών από την υποχρεωτική διαλογή στην πηγή.
 - Πρακτικές ρυθμίσεις για τη **χρήση αυτοκόλλητων ειδοποιήσεων** σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης.

ΜΕΡΟΣ IV: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΛΗΡΩΝΩ ΟΣΟ ΠΕΤΩ

- Με σκοπό να δοθούν στους κατόχους δημοτικών αποβλήτων οικονομικά κίνητρα για διαλογή στην πηγή και χωριστή συλλογή, οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης υποχρεούνται να εφαρμόσουν **σύστημα Πληρώνω Όσο Πετώ**, όπως αυτό θα καθοριστεί σε **Διάταγμα** που θα εκδώσει ο Υπουργός ΓΑΑΠ.
- Το Διάταγμα θα καθορίζει:
 - Τις **πρακτικές ρυθμίσεις** και **τεχνικές προδιαγραφές** του συστήματος ΠΟΠ.
 - Τη **μεθοδολογία υπολογισμού των τελών επιβάρυνσης** του συστήματος ΠΟΠ.

Διαφορές αναθεωρημένου προσχεδίου: Προβλέπει την εφαρμογή Παγκύπριου συστήματος Πληρώνω Όσο Πετώ, το οποίο θα καθοριστεί μέσω **Διατάγματος** και θα περιλαμβάνει τη **μεθοδολογία τιμολόγησης**.

ΜΕΡΟΣ V: ΠΟΙΚΙΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΟΥ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ

- Έχει εισαχθεί αναφορά στην έκδοση Κανονισμών δυνάμει του **περί Δήμων και του περί Κοινοτήτων Νόμου** με τους οποίους θα ρυθμίζονται οι **υποχρεώσεις των κατόχων** δημοτικών αποβλήτων και διαλογή στην πηγή.
- Έχει εισαχθεί αναφορά στην έκδοση **δημόσιων γνωστοποιήσεων** από τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης για τον καθορισμό των **λεπτομερών πρακτικών ρυθμίσεων** που αφορούν τη χωριστή συλλογή και μεταφορά των δημοτικών αποβλήτων.

ΜΕΡΟΣ V: ΠΟΙΚΙΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

- Για σκοπούς εποπτείας και επιβολής, ο Υπουργός θα μπορεί να εξουσιοδοτεί γραπτώς **υπαλλήλους αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης** να ασκούν εντός των διοικητικών ορίων των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης **καθήκοντα επιθεωρητών** (μέσω τροποποίησης των περί Αποβλήτων Νόμου).
- Σε περιπτώσεις διάπραξης **αδικημάτων παράβασης** των Κανονισμών θα εφαρμόζονται οι διαδικασίες παράβασης που θα καθοριστούν στον περί Αποβλήτων Νόμο (με τροποποίηση) και θα περιλαμβάνουν **εξώδικα πρόστιμα** και πρόστιμα σε περιπτώσεις **καταδίκης κατόπιν ποινικής δίωξης** για φυσικά πρόσωπα και νομικά πρόσωπα.

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΝΟΜΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ

Για την εύρυθμη εφαρμογή των Κανονισμών, προτείνεται:

- Η τροποποίηση του περί Δήμων και του περί Κοινοτήτων Νόμου ώστε να καταστεί δυνατή η τιμολόγηση του συστήματος Πληρώνω Όσο Πετώ.
- Η έκδοση Κανονισμών κάτω από τον περί Δήμων και τον περί Κοινοτήτων Νόμων ώστε να καθοριστούν οι λεπτομερείς ρυθμίσεις όσον αφορά τις υποχρεώσεις των κατόχων αποβλήτων και να εισαχθούν πρόνοιες για την έκδοση δημόσιων γνωστοποιήσεων με τις οποίες θα καθορίζονται οι πρακτικές ρυθμίσεις της χωριστής συλλογής.

ΕΠΟΜΕΝΑ ΣΤΑΔΙΑ

- Το Τμήμα Περιβάλλοντος βρίσκεται σε επαφή με τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης μέσω της Ένωσης Δήμων και της Ένωσης Κοινοτήτων με στόχο την οριστικοποίηση του προσχεδίου Κανονισμών.
- Το προσχέδιο των Κανονισμών θα οριστικοποιηθεί και θα σταλεί στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο.

ΘΕΜΑΤΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ

- Απαίτηση για ετοιμασία Τοπικού Σχεδίου Δράσης
- Υποχρεώσεις δημοτών, κανονισμοί και γνωστοποιήσεις
- Συνέργια μεταξύ αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης και συστημάτων διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού
- Εφαρμογή, εποπτεία και επιβολή
- Άλλα θέματα που χρήζουν συζήτησης

Σας ευχαριστώ